

Vedrørende **Referat fra møde i Det Grønne Råd**

Referat

Dato: D. 23. marts 2023

Sted: Multicaféen, Høvedstenvvej 45

Deltagere: Otto Sejr Larsen, Danmarks Naturfredningsforening, Hvidovre
John Frisenvænge, Dansk Ornitologisk Forening
Finn Ivo Heller, Cyklistforbundet
Thomas Otzen, Cyklistforbundet
Ammi Stein Pedersen, Hvidovre Biavlerforening NN, Friluftsrådet
Anders Aalund, Grf. Hvidovre Kirkeby og SGH
Jørgen Leth, Grf. Strandøre
Kristina E. Young, Formand
Astrid Krejbjerg Zierfuß, Grf. Holmegård

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Plan og Miljø
Miljø- og Klima
Studentermedhjælper:
Ulrikke Sofie Björkenheim Rebien

Sagsnr.: 23/7305
Doknr.: 67808/23

Dato: 23-03-2023 /urn

Charlotte Frische Münter, Center for Plan og Miljø
Charlotte von Hessberg, Center for Plan og Miljø
Steen Roed, Center for Plan og Miljø
Ulrikke S. B. Rebien, Center for Plan og Miljø

Afbud fra: Jann Larsen, Vestvoldens Venner
Birgit Møller-Kristensen, Grf. Nymarken
Tina Cartey Hansen, Næstformand
Jakob Karlshøj, Center for Plan og Miljø
Michael Søndergaard Daugaard, Center for Trafik og Ejendomme
Anne Pallesen, Center for Trafik og Ejendomme

Referat

1. Velkommen og valg af mødeleder
Steen Roed bød velkommen og Kristina E. Young blev valgt som mødeleder. Der blev holdt en kort præsentationsrunde.
2. Godkendelse af dagsorden
Dagsordenen blev godkendt. Herefter var der enighed om, at dagsorden og referat fremover vil blive sendt som PDF så alle kan åbne den.
3. Godkendelse af referat fra sidste møde
Referat fra sidste møde blev godkendt med en kommentar om, at projektplanerne ikke blev vedhæftet sidste referat, da filerne var for store. Herefter var der enighed om, at der fremover vil blive sendt links ud sammen med referatet, hvis filerne er for store.

- Nye punkter til behandling på dagens møde
 - Visionen for Hvidovre, deltag.hvidovre.dk, v. Kristina Young

Kristina E. Young holdt oplæg:

- Det blev vedtaget, at Hvidovre Kommune skal have en ny vision for at kunne bibeholde en balance i kommunen.
- Den nuværende vision fra 2013 går ud på, at Hvidovre er børnenes og familiernes by. Fremover skal visionen inkludere alle generationer så det er muligt at fastholde flere borgere i alle stadier af livet.
- Mange har arbejdet på og bidraget til fornyelsen af visionen, da det er vigtigt at så mange som muligt, bliver inddraget i denne proces. Bl.a. er 300 borgere blevet ringet op og interviewet. Hertil har omkring 300 borgere givet input på deltag.hvidovre.dk.
- Der er efterfølgende holdt temamøde omkring visionen, hvor disse inputs blev gennemgået og kondenseret. Bl.a. blev bæredygtighed, tillid, flere træer i Hvidovre, mere biodiversitet nævnt.
- Denne vision skal politikkerne tage ansvar for. Den kan bl.a. drøftes i Det Grønne Råd i fremtiden.

Hertil var der flere spørgsmål, hvortil svarene på disse er følgende:

- Kristina E. Young fortalte, at man kommer til at se visionen i f.eks. boligpolitik, børnepolitikker, kommunens planer mm. Bl.a. fortalte Kristina E. Young, at et af hendes fokuspunkter er, at boligpolitikken skal medregne seniorer og ældre i kommunen.
- Ift. hvordan kommunen arbejder med at opstramme regler omkring befæstningsgraden af kommunen fortalte Charlotte Frische Münster, at den nye Spildevandsplan der skal til høring i juni, er den lovhjælp kommunen har ift. at afvise anmodninger om at befæste arealer i kommunen. Når spildevandsplanen er godkendt, skal der herefter laves en temaplan om befæstning i hele kommunen.
- I forbindelse med et spørgsmål om plankeværker fortalte Kristina E. Young, at kommunen er nået langt med dette, bl.a. står der i alle nye lokalplaner, at der skal være levende hegn ud mod vejene. Alle borgere er beskyttet af loven og kan komme med indsigelser og søge om dispensationer. Et eksempel på dette er en grundejerforening der klagede til kommunen om hegn i foreningen, hvilket førte til et påbud i sagen.
- Hertil blev der knyttet en kommentar til KV om, at han håber at trafik, støj, nedsætning af hastighed, cykelstier osv. kommer med i den nye vision, samt nye lokalplaner og kommuneplaner. Kristina E. Young tilføjede, at alle altid er velkomne til at skrive eller ringe til hende med forslag.

- Det Grønne Råds pulje på 50.000 kr. Valg af temaer.

Charlotte von Hessberg introducerede puljen.

- Det Grønne Råd styrker demokratiet, kvaliteten af de services kommunen kan udbyde, samt det giver gevinster på natur-, miljø- og klimaområdet.
- Charlotte von Hessberg introducerede samarbejdsrampen og viste at Det Grønne Råd befinder sig på midten af trappen, hvor dialog skabes. Både dialog ind til kommunen og ud til lokalsamfund, naboer mm.
- Alle summende over hvad Det Grønne Råd vil ændre, bruge pengene på og skrev det ned på sedler og der var tre overordnede emner:
 1. Dialog-forum (pil og ned): Er Det Grønne Råd et dialogforum? Er det noget der skal udvikles? Gennem årene har mængden og kvaliteten af dialogen varieret meget. Et ønske om at styrke dialogen begge veje og om at få mere information fra politikerne om der er noget Det Grønne Råd snakker om der bliver implementeret.
 2. Trafik og cykler: Sikkerhed, tryghed og fremkommelighed for cyklister. 40 km/t hastighed over det hele – mindre støj og mindre forurening.
 3. Biodiversitet: Gåture i kommunen, foredrag for alle borgere og Biodiversitetens dag

Biodiversitetsgruppen (6 medlemmer af Det Grønne Råd) holdt oplæg om, hvad de har snakket om siden sidste møde og hvad de 50.000 kr. skal bruges på:

- Begrønning af byen og de mange trafikkorridorer, øget biodiversitet i både haver, på altaner og legepladser, og rekreative muligheder bl.a. med inspiration fra Pocket Squares.
- Målgruppen er travle børnefamilier og mennesker der ikke har meget viden om biodiversitet og begrønning i forvejen, i modsætning til folk, der ligesom medlemmerne i Det Grønne Råd, allerede har stor interesse for dette.
- Forslaget er at lave en *Biodiversitetens dag*, foran f.eks. rådhuset og biblioteket. Her skal der være mulighed for at lære, hvordan man konkret kan gøre noget ved biodiversitet i egen have/altan.
- Til denne dag, skal der være forskellige boder, hvor der står mennesker fra kommunen, eksperter, haveejere, formidlere (f.eks. Sebastian Klein) mm. Der skal være lagt op til videndeling og inspiration - f.eks. hvordan man får vand i haven og samtidigt undgår myg, om man kan have en græsplæne osv. Denne dag skal samle alle interessenter og facilitere et dialogforum, hvor man kan møde naboen og blive inspireret af hinanden.
- Der skal være mulighed for, at få flere organisationer med, så der bliver mere grønt samarbejde.

- Denne dag skal målrettes Hvidovre Kommune i form af f.eks. frøblandinger målrettet Hvidovre.
- Biodiversitetens dag vil kunne gøre Det Grønne Råd mere synligt udadtil og styrke dialogforummet nedad. Til Biodiversitetens dag vil der kunne være materiale fra Det Grønne Råd.

Hertil var der flere kommentarer til oplægget og en efterfølgende diskussion:

- Der blev fortalt om grønne nabofællesskaber. Biodiversitetens dag kunne være et tilbagevendende projekt, hvis der var interesse for et fællesskab for vilde haver i Hvidovre.
- Der blev knyttet flere kommentarer til, at målgruppen ikke kun kan være børnefamilier, men at målgruppen skal bredes ud, så den er aldersmæssigt bred, både omhandler haver og altaner, samt dække både dem der har lyst til at lægge meget og lidt arbejde i deres haver.
- Hertil forklarede biodiversitetsgruppen, at det er svært at få fat i de travle børnefamilier, hvilket er vigtigt hvis Biodiversitetens dag skal leve videre. Det handler om at videndele til dem der ikke ved så meget, hvorfor det er vigtigt at have engagerede seniorer der kan hjælpe med at videndele.
- Der blev tilføjet, at det er vigtigt, at der kommer standere med konkrete eksempler til Biodiversitetens dag, bl.a. konkrete eksempler fra folks haver. Derudover er det vigtigt at der bliver taget nabohensyn når man laver vilde haver.

Charlotte von Hessberg takkede for indsatsen og konkluderede, at punkterne omkring trafikken evt. kan vente til næste år, hvilket der var enighed om. Hertil tilføjede Kristina E. Young, at hun vil tage ønsket fra Det Grønne Råd om nedsætning af hastighed med videre og roser oplægget.

Steen Roed fortalte, at medarbejdere i Vej og Park var på et biodiversitetskursus sidste år, og denne viden er de ved at implementere i kommunen. Dog mangler der information om dette og Steen Roed vil tage med videre, at der skal bedre formidling omkring kommunens arbejde med biodiversitet ud til borgerne. Her blev der tilføjet, at kommunen kunne have en stander til biodiversitetsdagen, hvor kommunens arbejde med biodiversitet blev formidlet.

Perlevejsparken blev nævnt i forbindelse med en efterspørgsel efter, om der var nogen der var interesserede i en fælles gruppe (f.eks. på Facebook) omkring forbedringer i Perlevejsparken. Man kunne lave Perlevejsparken til et udstillingsvindue for biodiversitet.

Charlotte von Hessberg konkluderede: Det grønne Råd går i 2023 med at lave en biodiversitetsdag. Her kan der åbnes op omkring Det Grønne Råds arbejde, og borgere der har idéer til Det Grønne Råd kan her komme med deres forslag. Datoer skal findes og der blev aftalt et vindue omkring august og september. Denne dato skal koordineres ift. Naturens dag.

I forbindelse med et spørgsmål om hvad forskellen mellem Biodiversitetens dag og Naturens dag blev der svaret, at Naturens dag handler om hvad natur er og om at være udenfor, hvor Biodiversitetens dag skal handle om hvad der konkret kan gøres i haver og altankasser, i andelsforeningernes græsplæner, i de grønne korridorer i kommunen mm. Her skal biodiversitetsbegrebet trækkes ind i byen og der skal være fokus på, at man ikke behøver tage ud af byen for at opleve biodiversitet. Det handler om videndeling og at skabe fællesskaber, f.eks. kunne samle rådne æbler til rideskoler, eller holde fælles mostedag.

Hertil blev der tilføjet, at man kan kigge til Forstadsmuseet for inspiration til køkkenhaver til Biodiversitetsdagen.

Charlotte von Hessberg fortalte, at inden næste møde, den 1. juni, skal biodiversitetsgruppen lægge et budget i Råd, som skal godkendes af Det Grønne Råd til næste møde. Hertil skal der findes en dato for afholdelsen af Biodiversitetsdagen. Her vil administrationen finde en lørdag i august/september der er mulig og derefter sende en mail ud til Det Grønne Råd. Dette bliver meldt ud hurtigst muligt, forhåbentligt inden påsken.

4. Opfølgning på aftaler og opgaver fra tidligere møder
 - a. Orientering om Trafikpolitik v. Kristina Young

Kristina Young fulgte op på en anmodning fra sidste møde om information om kommunens trafikstrategi

- Oktober 2020 blev det besluttet at kommunes skoleveje skulle tjekkes og problemer i forbindelse med disse skulle kortlægges. Målet var, at vejene skulle sikres så børnene sikkert kan cykle i skole.
- Der blev foretaget en spørgeskemaundersøgelse og holdt to dialogmøder med bl.a. skolebestyrelserne, der skulle kortlægge udfordringer og løsninger på de enkelte skoler. Dette mundede ud i en rapport fra COWI, der fortalte hvilke områder og temaer man til fordel kunne have fokus på. Disse forbedringer ville koste 15 mio. Al drift og vedligehold er taget ud af denne pulje for at sikre, at pengene går til det rigtige.
- Der blev sagt god for dette budget, men da der efterfølgende kom mange idéer fra politisk side, blev projektet udskudt. Dette skete i sammenhæng med ændringen af skoledistrikterne.
- Herefter kom der enighed i kommunalbestyrelsen, men der er stadig åbenhed for input fra administrationen og borgere.
- Hvad blev så resultatet?
 - Der skal skabes cykel- og gangkorridorer i hele kommunen, der kan manøvreres af både børn og voksne
 - Skolebestyrelserne skal inddrages
 - Gungehuskolen og Avedøre skole skal prioriteres først, da disse er hårdest ramt. F.eks. skal cykelstierne

lægges bag parkeringspladserne, 30 km/t zonen skal forlænges mm. Hvidovre Privatskole skal i den forbindelse høres om disse tiltag har konsekvenser for dem.

- Arbejdet med nedsætning af hastigheden på alle veje omkring skolerne vil fortsætte.
- Et projekt ved heldagsskolen og musikskolen udsættes, da det er for dyrt (5 mio. kr.)
- Kristina Young viste tegninger fra projektet ved Avedøre skole, hvor der er planer om at flytte parkeringspladser, samt lukke en vej. Alle projekter skal så vidt muligt udføres uden at der bliver fældet træer.
- Der er afsat 150.000 kr. til en oplysningskampagne til børn, unge og deres forældre.

Herefter var der spørgsmål og kommentarer til oplægget.

- Der blev pointeret, at det kan være problematisk ikke at have en definition for, hvad skoleveje er. En skolevej starter allerede der hvor børnene sætter sig på cyklen, så en zone på 500 meter rundt om skolen er ikke nok. Skolebørnene færdes lang væk fra skolen, så han foreslog at 30 km/t zonerne skal udvides og inddrage bl.a. vejene fra skolerne til klubberne. Udover dette, blev det ærgrelsen over, at grundejerforeningerne ikke blev inddraget i udvalgene nævnt.
- Hertil blev der tilføjet at 15 mio. ikke er mange penge når der skal laves så mange dyre trafiksaneringer og at det er ærgerligt, at der er så stor egenbetaling når der skal laves trafiksanering.
- Kristina Young svarede, at det ville koste 8 mio. kr. alene at gøre alle vejene til skoleveje. Hertil tilføjer hun, at det også handler om, at det kræver politisk flertal når der budgetteres til disse projekter, men at egenfinansiering og størrelsen af trafikkorridorerne bliver diskuteret i kommunalbestyrelsen.
- Der blev tilføjet, at hvis trafikchikaner er grønne, kan man søge om tilskud på 50% fra kommunen og hvis de ikke er grønne kan man søge om 25% tilskud.
- Der blev spurgt ind til cykelparkeringer og husker på, at det ikke kun er sikkerhed der er vigtigt ift. cykling, men sikkerhed, tryghed og fremkommelighed. Hertil svarede Kristina Young, at cykelparkeringer var taget ud at puljen.
- Slutvis blev der opfordret til, at både kommunalbestyrelsen og grundejerforeningerne til at søge fonde og puljer, f.eks. hos Trygfonden.

b. Bemanding af arbejdsgrupperne

Dette blev sprunget over, da der er en plan for det videre arbejde med biodiversitetsdagen, hvortil godkendelsen også forhindrer bl.a. vandgruppen med at arbejde videre.

5. Meddelelser om klima-, natur-, energi- og miljøspørgsmål fra og til kommunen

Klimahandledagen den 27. april, er en dag for at sætte konkret handling i gang, f.eks. grønne fællesspisninger, havevandring, snak på arbejdspladser om kød i kantinen og meget mere. Der blev opfordret til at melde sig til at være vært for nogle af disse tiltag f. 27. april på www.klimahandledag.dk hvor man også kan få tips og inspiration.

Charlotte von Hessberg tilføjede, at kommunen gerne vil bakke op om dette tiltag og reklamere for det, men at det kun er muligt hvis administrationen ved, at der er nogle konkrete tiltag i Hvidovre Kommune.

Steen Roed holdt oplæg om hvordan kommunen agerer, når borgere melder miljøuheld og fortalte om et nyligt eksempel med orange stof i Harrestrup å, samt det nye naturplejeprojekt med afbrændinger.

- Beredskabet og HOFOR kontaktes. Ulykken stoppes først og herefter findes årsagen. Det viste sig, at det var HOFORs vandværk, det gjorde åen orange pga. jernet i en gammel iltningstrappe. Der var en gammel forbindelse til åen de ikke kendte til. Uheldet blev rapporteret onsdag og mandag var årsagen fundet.
- Projektet med at sætte fut i Hvidovre som naturplejemetode startede efter medarbejdere i Vej og Park var på et biodiversitetskursus sidste år.
- Afbrændingerne skal til at starte med ske ved Kystagerparken, Avedøresletten og Mågeparken. Her skal der testes og måles på forskellige naturplejemetoder, bl.a. afbrændinger og biomassehøst.
- Håbet med dette projekt er, at det bliver bedre for blomsterne. I Lyngby er en sjælden sommerfugl blevet almindelig efter afbrændinger.
- Når der skal brændes af, er det 10 personer der kommer ud og brænder af, nogle med meget erfaring og andre med ingen erfaring. På den måde kan flere personer oplære andre i fremtiden og der kan være løbende uddannelse omkring afbrændinger som naturpleje.
- Der kom en del opmærksomhed på dette og både P4 kom ud og lavede interviews, og historien kom på forsiden af dr.dk.
- Steen Roed beroligede med, at der er faste procedurer for afbrændinger som dette, så både vejdirektoratet, brandvæsnet osv. bliver gjort opmærksom på afbrændingerne inden det sker.

6. Eventuelt

- En kommentar om, at cykelparkeringen ved Hvidovre butikscener er dårlig og opfordrer kommunalbestyrelsen til at have dette in mente.
- Et spørgsmål om hvorvidt der er kommet løsningsforslag til øst for byvej ift. al den forurening der er i jorden nu hvor området går fra at være privat til

offentligt. Til dette svarede Steen Roed, at nogle steder bliver forureningen fjernet og pesticidresterne bliver sendt til Holland og brændt af. Andre steder bliver det liggende. Der er ikke forurenede i selve naturområdet. Det er et projekt der har taget utrolig lang tid og mange kræfter fra kommunens side.

- Der blev spurgt ind til de grønne plastikposer til affald og om kommunen kan gøre noget ved, at nogle bruger disse til normale affaldsposer for at spare penge. Kristina Young svarer, at det desværre ikke er noget kommunen kan gøre noget ved, og at så længe det kun er de grønne poser der bliver smidt i bioaffald, så er det ikke et problem for selve affaldet.
- Der var herefter et spørgsmål om, hvad man kan gøre når der i nabolaget er fundet meget forurenede jord i forbindelse med jordbundsundersøgelser. Hertil svarede Charlotte Frische Münter, det er svært at svare på den konkrete sag. Forurenede jorde er blevet kortlagt, men at udfordringen ved disse kortlægninger er, at der hele tiden dukker nyt op og at selve kortlægningerne er lavet ud fra meget gamle kort. Charlotte Frische Münter opfordrede at skrive til miljøpostkassen hvis der er forventninger om forurening på ens grund.

Datoerne for møder i Det Grønne Råd kan som noget nyt findes på nedstående hjemmeside:

[Kom til møde i Det Grønne Råd \(hvidovre.dk\)](http://hvidovre.dk), hvor referater og dagsordner fra tidligere møder også kan ses.

Næste møde i Det Grønne Råd er den 1 juni 2023.